

GORIŠKA STRAŽA

Izhaja vsako sredo opoldne. Velja za celo leto 12 lir, za en mesec 1 L, za inozemstvo 20 L; posamezne številke 20 stot. — Uredništvo in uprava: ul. Vetturini 9. — ODGOVORNI UREDNIK: ROMAN CEJ.

Ta, ki išče še v tvojem trpljenju in v tvojih solzah svoj dobiček, je tvoj največji sovražnik, njega se ogibaj.

Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Oglašuje se plačajo naprej in stanejo 4 lire v višini enega cm v enem stolpu. — List izdaja konsorcij »GORIŠKE STRAŽE«. — Tisk »NARODNE TISKARNE« v Gorici.

Za goriško samoupravo.

Ena naših glavnih zahtev je, da primorsko ljudstvo samo upravlja našo deželo in si samo daje zakone glede deželnih zadev. Kmetje, delavci in mali obrtniki sami najbolje vedo, kje jih čevlji žuli. Ne marajo, da bi visoki uradniki tam daleč za gorami v Rimu odločali o posebnih potrebah naše dežele. Slovensko in furlansko ljudstvo Primorja je dovolj zrelo in edino sposobno, da si pomaga. Dvigati moramo poljedelstvo; vinogradništvo mora dežela s skupnimi silami oteti pred grozečim propadom; živinorejo je treba zboljšati; odpreti je treba nove vire za službo v deželi. In veliki naravni zakladi, ki jih hrani Goriška, čakajo, da jih porabimo: Izkoristiti moramo vodne sile, da zrastejo nova podjetja, nov kruh. Toda ta kruh ne sme iti v bisago kapitalistov, jedo naj ga oni, ki delajo. Da se pa to zgodi, mora ljudstvo imeti odločilno besedo v deželi. Iz svoje srede naj ljudstvo izbere najboljši mož in ti zastopniki delovnih stanov naj tvorijo deželni zbor, ki bo odločal o teli in še drugih važnih vprašanjih Goriške.

Za avtonomijo! S tem klicem sta šla goriški kmet in delavec v politični boj. In četudi smo bili obdani od morja soračstva, četudi nas vodniki Italije niso hoteli razumeti, ker so videli v nas nizko sovražno pleme, smo šli z zaupanjem v boj. Ker vedeli smo, da tudi italijanski kmetje in delavci želijo sami upravljati pokrajinske zadeve. Prej ali slej bo tudi med njimi zmogla misel, da mora ljudstvo samo vzeti vodstvo pokrajine v ro-

ke in to bo ura, ko zmaga primorska avtonomija.

Vedeli smo, da imata v tem enake zahteve vipavski kmet in italijanski kolonker oba davi naduto in nesposobno uradništvo. A vendar smo čakali. Besed je mnogo, le dejanja veljajo. Komunisti ne vedo o avtonomiji ljudstva, o tem življenjskem vprašanju naših kmetov in delavcev nič povedati. Drugi vedo veliko povedati, kako zelo jim je na srcu sporazum s slovenskim ljudstvom, a ne napravijo nič. Mi pa hočemo videti dejanja!

Z veseljem povemo: Ena največjih strank države, Ljudska stranka, je postavila zahtevo, da se deželna avtonomija Goriške, Istre in Trsta popolnoma obnovi. Če se to ne zgodi, Ljudska stranka ne stopi v vlado. Stojindeset poslancev bo imela vlada proti sebi, če zatre avtonomijo v Primorju. Danes pa ni v Italiji moč nobena vlada brez Ljudske stranke (popolarov). Deželna avtonomija Goriške je dobila v stotisočih italijanskih kmetov in delavcev mogočne zagovornike in branitelje.

Mi od borbe za deželno avtonomijo ne bomo odnehali. Vodstvo dežele se mora vrniti v roke delovnega ljudstva. Deželni zbor bo oni kraj, kjer se bodo najboljši sile naroda našle, da vztrajno in smoteno delajo za ljudske koristi. Iz tega skupnega dela kmetstvo - delavskega ljudstva bo mogla priti pravična sprava med juljskimi Slovenci in Italijani, in s tem med Balkanom in Italijo.

Seja kmetijskega pododbora posvetovalne komisije.

Pomotoma prinašamo nekoliko pozno poročilo prve seje tega velevažnega pododbora. Vršila se je v Trstu v namestništveni palači pod predsedstvom dr. Cosola, ki je veleposestnik v Furlaniji. Udeležili so se seje sledeči gospodje: za socialiste profesor Inwinkl in ing. Dramis, za komisijo samo so bili prof. Blasig, baron Lazzarini, dr. Gabrielli, dr. Cucovich, dr. Nobile, inž. Manzan, komendant Muratti, inž. Fontanot, za parlamentare je bil poslanec Šček.

Razpravljalo se je o zelo važnih zadevah, o katerih podajemo kratko poročilo.

Živinoreja. Vojska je pokončala velik del naše živine, ki je bila ena najvažnejših

panog našega kmetijstva. Nujno potrebno je, da dosežemo čimprej ono število, ki smo je bili dosegli pred vojno. V sedanjih razmerah kaže upoštevati plemensko živino iz Nemčije, ker se je to pleme izkazalo in je v naših razmerah ta pot najcenejša, da pridemo do svoje živine. Sprejela se je resolucija referenta Dr. Cosola: »Kmetijski odbor uvideva potrebo, da se skoro spopolni velikanska vrzel, ki je nastala v številu naše živine in pozivlja merodajne činitelje, da pospešijo začetno akcijo, da dobi Goriška čimprej nujno potrebno število živine najboljši pasme.«

Kmetijski kredit. Kakor znano, ima Italija izvrstno ustanovo, zakon o agrarnem kreditu, ki ga dobi zadružništvo in

kmetijsko po silno ugodnih pogojih. Zato se je sklenila resolucija, ki zahteva, da se zakon o agrarnem kreditu od dne 26. junija 1921 razširi na nove pokrajine.

Pogozdovanje Krasa. Referent Manzano poroča o žalostnem stanju naših gozdov, ki so bili med in po vojski močno poškodovani in predložil resolucijo, ki pozivlja vlado, naj začnejo kraške pogozdovne komisije takoj s svojim delom. Vlada se je pozvala, naj že pred 15. svečanom da na razpolago obljubljeno vsoto 210.000 lir za pogozdovna dela, in naj se takoj uporabi pol milijona mladik iz drevesnic, ki čakajo na presajenje. Resolucija se sprejme enoglasno kakor Ščekov predlog, da se pozivlja vlada, naj štiti vsaj obstoječe gozdove in naj z vso ostroostjo izvaja obstoječi zakon v varstvo naših gozdov.

Vojna škoda. Referent poroča, o krivicah, ki se gode ljudstvu pri cenitvi vojne škode na polju. Pooblasti se Dr. Cosola, da imenuje veččlansko komisijo, ki naj štiti pravice naših vojniških oškodovancev.

Lovski zakon. O tem se je vršila enournna živahna razprava, komendant

Muratti je poročal o potrebi, da se ohrani avstrijski zakon glede na lov. Citiral je razne dokumente, zlasti pa dolgi in temeljiti referat »Zveze slovenskih županstev«, ki se je izrekla zato, da se obdrži stari zakon. Sprejela se je resolucija v tem smislu.

Potovalni učitelji. Profesor Dramis je poročal o kmetijskih potovalnih učiteljih in naglašal, da so bili avstrijski kmetijski učitelji napol uradniki, v Italiji pa je kmetijski učitelj pravi učitelj, ki živi, predava in dela med ljudstvom. Nadzorniki, ki kontrolirajo te potrebne učitelje, ne prenašajo po številu učiteljevih predavanj, marveč po tem, kako je kmetijsko napredovalo, koliko umetnih gnojil so kmetje do tega okoliša več uporabili kakor prej. Vnela se je debata za in proti. Za raztegnjenje zakona na nove pokrajine so se borili prof. Dramis, baron Lazzarini in poslanec Šček, proti pa istrski odposlanec. Ker ni prišlo do soglasja, se je sklenilo prenesti sklep na drugo sejo, za katero sta se določila dva referenta, ki bosta govorila pro in contra.

Gospodarska enketa.

V zadnji številki »Gospodarskega lista« smo izrazili nujno potrebo, da se radi težkega, nevzdržnega gospodarskega položaja v katerem živimo, vrši »gospodarska enketa«, na kateri naj bi se po možnosti naša pot iz sedanjega gospodarskega krize, ter sestavi načrt za naše bodoče delo na gospodarskem polju. Naša misel je naša živahno zanimanje v krogih, s katerimi smo imeli priliko o zadevi govoriti.

Ker se pa zavedamo, da bi imela enketa malo uspeha, ako bi se sešla brez konkretnih predlogov, smo sklenili zbrati naprej vse potrebne podatke, ter na podlagi teh sestaviti primeren načrt za namestitev »enketo«. V ta namen priobčujemo v naslednjem vrsto vprašanj tiskajočih se naših gospodarskih zadev in prosimo vse, ki se zanimajo za naš gospodarski obstoj, da nam nanje čim prej odgovore.

Odgovore na stavljen vprašanja bomo objavili v tretji, oziroma v četrti številki »Gospodarskega lista«, zato prosimo, da nam jih čimprej dopsiljete.

Vprašanja smo sestavili s prijaznim sodelovanjem raznih odličnih naših mož in upamo, da so precej izčrpana. Ozirati smo se seveda morali samo na zadeve, ki se tičejo več ali manj celotne dežele, ker se nismo mogli spuščati v razne lokalne zadeve. Če smo pa morebiti vendarle spustili kakšno važno gospodarsko zadevo, prosimo, da se tudi nje dotaknete v svojem odgovoru.

Vojna odškodnina: a) v kakšnem položaju se sedaj nahaja, b) kakšni so najobčutnejši nedostaki, c) na kateri način se najlažje doseže izplačilo oz. posojilo?

Naše zadružništvo: a) kakšno je razpoloženje našega ljudstva napram obstoječemu zadružništvu, b) kako bi se zboljšal in pospešil razvoj zadružništva, c) kaj se je doseglo glede zamenjave v nasledstvenih državah naloženih kron, d) kako je z vojnimi posojili, e) kakšno je stališče vlade glede sanacije zamenjalnih in voinoposojilnih izgub našega zadružništva?

Zamenjava denarja in vojnih posojil posameznikov: a) ali naj se še pričakuje zamenjava nezamenjanih avstroogrskih kron in vnovčenje vojnih posojil, b) kakšno je stališče vlade?

Splošni finančni položaj dežele: a) kakšen je sedanj položaj, b) kaj nam pri naša bodočnost, c) kako bi ga mogli zboljšati?

Živinoreja: a) kako naj se zaščiti naša živinoreja, b) kako naj se povzdigne?

Poljedelstvo: a) kako naj se pospeši naše poljedelstvo, b) kako naj se razširi zlasti sadjereja?

Poljski pridelki: a) kako naj se organizira izvoz zgodnjega krompirja, črešenj in enakih pridelkov, b) kako naj se organizira prodaja vina?

Domača industrija in obrt: a) kako naj se pospeši in napravi življenja zmožna že obstoječa domača industrija in obrt,

Dan plačila.

Zgodovinska povest. Piše Tine Matko. (5.)

Večer prej se je v temnem zatišju ob poti, ki vodi na grad Grumperk, vršil med človekom, ki je sedel na konju in bil zavrt v črn plašč in med drugim človekom, ki je stal na tleh in je bil majhen in tršat izvršil sledeči razgovor:

»Ti si tat!« je dejal oni na konju.

»Če sem kdaj kradel, sem kradel za svojega gospoda, ne zame.«

»Lažeš! Kje je denar? Niti enega zlatnika da ni imel kramar pri sebi?«

»Niti enega, gospod Kaporjak, ker je šel z vsemi.«

»Zajci ste, šleve, nevredne biča! Kone pustite, da uteče, griva nam ostane v rokah. Spravi blago na grad, a dobro pazi nanj. Da mi ničesar po nepotrebnem ne zapraviš!«

»Prav, gospod!«

»Jutri pojdi v Čedad! Volaj za kramarjem. Kje drugje se bo ustavil če ne doli. Si razumel?«

»Sem.«

»Monda pridem tudi jaz, tak — že več kakšen — da me nihče ne spozna. Lahko noč.«

Vitez je obrnil konja in napravil par korakov, nato se je zopet okrenil.

»Jure!«

»Želite, gospod.«

»Kaj je s Polonco?«

»To bi moral vprašati sebe, gospod?«

»Ali sem jaz smučač, ali si ti žival?«

Stvar postaja na ta način sumljiva in že se kuja. Ona mi ne pade nikoli kot zrel sad pred noge, govori o očetom in zaročnjaku m s cekini.«

»Kje naj jih dobim?«

»Molči; nakradel si jih dovolj. Stori!«

Po teh besedah je vitez oddirjal v noč, izpod namršeni obrvi pa ga je spremljalo eno samo bliskajoče oko, kot bi ga hotelo prebosti.

III.

Ko sta dospela Stefan in Jaka do čedadskega obzidja, so bila že odprta slovenska vrata. Kot dva razcapani berača sta vstopila skozi nje. Na nizkem kamnu je sedel starikavi stražnik in brumdal pesem pred se. Le eno oko je dvignil in se ni zmenil za nikogar več.

Ko sta stopala skozi ozke, zasmrajene ulice, iz katerih hiš je udarjal duh po jedi in po kislobi, je mislil Stefan, čemu je sploh prišel v Čedad. Ali da kaže svojo razcapano cunje, ki so take, da se vsak pes zaleti vani, ali da berači po hišah. Najbolje bi se bilo zapisati med razbojnice, ki imajo med čedadskimi mesarji veliko zaslonbo, če bi to opravilo ne bilo tako nečedno, poštenega človeka misli nevredno in če bi ne bilo — Polonco.

Ko je v mislih spregovoril to ime, ga je spreletelo kot živ ogenj. V hipu je videl tudi onega jezdeca pred seboj in in eno-

kega človeka, ki visita kot ogromen utež, za nitko privezan, nad njegovo glavo. Stisnil je pest in zobé — v tistem hipu je šinila mimo njega vitka postava in izginila v stransko ulico ter predramila Stefana iz misli.

Bil je to človek, v plašču, s peresom za klobukom. Zdel se je podoben dijaku, bil bi lahko tudi vitez. Stefanu je poglato to videnje vso rdečico v glavo.

Jaka se je ozrl: »Kaj je?«

»Ali ni on?«

»Kdo, on!? Ali se ti meša. Pojva na trg, da se spočijeja in dobiva kaj jesti.«

Stopila sta na tlakovani, od kamenitih obokov obdani trg in sedla na nizko stopnjico, da se spočijeta.

Tam je že sedel nekdo, zavrt v cunje, s podprto glavo; zdelo se je, da žaluje za nečem, ali dremlje.

Jaka je pogledal neznanca natančneje v obraz, s prva se je začudil, nato se je pomaknil bližje k njemu:

»Ali ste se rešili?«

Ta je dvignil glavo in z zijajočimi usti spoznal oba. Bil je trgovec, njun gospodar, ki so mu upadla lica čez noč, vse premoženje je imel v naročju, obleka je bila raztrgana in kot povaljena v prahu in v blatu.

»Vidva sta? Kaj je z drugimi? Kaj je z blagom?«

»Kaj?« je skomignil Jaka z rameni razumljivo, da je vse izgubljeno. Ljudje,

živina in blago. »Iz volkovih krempljev le težko priti. In Vi, kaj delate tu?«

»Pritožim se.«

»Komu? Temu le kamenju. Če Vas kdo vidi, še ubije Vas radi denarja. Tu ni varno. Meni je sicer vseeno, a eno bi Vam svetoval, da še pred nočjo zapustite mesto.«

»Kam naj grem?«

»Denar imate. Da Vam še tega ne vzamejo, brž na pot in ne pravite svoje nesreče in ne svojega imena. Ko niso dohili zlatnikov, če jih kaj imate, bodo še danes za Vami. Pojte v Oglej, naravnost k patrijarhu. On naj vam pomaga, če kdo, Čepa on ne pomore, je pomoč le še pri vrvarju.«

Trgovec se je vzdramil nekoliko iz svojih obupanih misli, pomislil, nato dejal.

»Pojdem v Oglej!«

»Pa hitro. Obedujte zunaj mesta. Delajte se raje berača in ne menjajte zatega denarja.«

Pri ti priči je segel trgovec v nedrže in podaril vsakemu nekaj denarja ter se jima priporočil.

Še ko je izginil s trga v ulice, je tehtal Jaka denar na roki in mrmral pred se: »Lahko bi mu dejal, čemu me ni ubogal, lakomnik, in je šel na Čedad, da bi bolje trgoval. Pa je prav, da mu nisem dejal, ko je iztegnil roko.«

Stefana pa so mučile vse drugačne misli.

(Dalje.)

b) kakšne nqve panoge in kje naj se uve-
dejo?

Elektrifikacija vodá: a) kdo naj pre-
vzame delo, b) kako naj se elektrifikacija
najprimerneje izvede, c) v kakšnih go-
sposdarskih panogah bi elektriko najbolj u-
porabljali, d) ali bi bil nvestirani denar do-
bro in varno naložen?

Brezposelnost: a) iz kakšnih vzro-
kov grozi vedno večja brezposelnost, b)
ali bi se dalo brezposelnost potom organi-
zacije vsaj deloma omejiti?

**Kdo naj se udeleži »enkete« in kako
naj se doseže, da se bodo njeni sklepi iz-
vršili?**

**Ali bi ne bilo pametno nasloniti se na
kakšno gospodarsko organizacijo v kra-
ljevinu in na katero?**

Uredništvo »Gospodarskega lista«.

Delovanje naših državnih poslancev.

Poslanec Šček in nemški poslanci
Finzl, Reuth - Nicolussi in Toggenburg so
stavili na ministra predsednika in pravne-
ga ministra sledeča vprašanja:

1) Ali ne smatra vlada za potrebno in
umestno, da poskrbi za to, da proučijo iz
jezikovnega stališča prevode italijanske-
ga kazenskega zakona in zakona o kazen-
skem postopanju, ki sta določena za pre-
bivalstvo novih pokrajin, merodajne ose-
be (pisatelji ali juristi, slovenski in nem-
ški) da se na ta način zagotovi pravilnost
in točnost prevoda.

Pisмени odgovor se glasi:

Prevodi kazenske zakonodaje kralje-
stva v nemškem, hrvatskem in sloven-
skem jeziku, ki se je razširila na nove po-
krajine in ki vstopi v veljavo s prvim a-
prilom 1922, so bili poverjeni komisijam
pri deželni sodnih in Trstu, Trijentu in
Zari, katere so sestavljene iz uradnikov
in iz oseb, ki poznajo jezik tujerodnega
prebivalstva v novih pokrajinah. Prevodi
so že dovršeni in v tisku ter se objavljajo
v najkrajšem času.

Pozornost, s katero so bili prevodi
izvedeni, jamči, da so tudi jezikovno pra-
vilni ter da odgovarjajo italijanskemu be-
sedilu, očitno pa je, da se katerikoli
dvomi z ozirom na točnost prevoda, lah-
ko v vsakem slučaju ugodno premaga, z
proučenjem italijanskega besedila kazen-
skih zakonikov in zakonov.

Odgovor se glasi v imenu obeh mi-
nistrov. Poslanec Šček in imenovani nem-
ški poslanci so stavili na pravnega mini-
stra vprašanje »ali ne smatra vlada v so-
glasju s centralno konzultivno komisijo,
nujno potrebnim, da se podaljša rok od 1.
aprila 1922, v katerem roku naj bi vstopi-
la v veljavo italijanski zakon in italijan-
ski kazenski postopek v novih pokraji-
nah, uvaževajoč predvsem, da ne bo mo-
goče pred mesecem februarjem 1922 ob-
javiti prizadetih zakonov v slovenskem
in nemškem jeziku, ter da je čas dveh me-
secev popolnoma nezadosten, da bi se u-
vedla dva tako važna zakona«.

Na to vprašanje so dobili poslanci od-
govor, »da zahteva pravičnost, da so vsi
državljeni podrejeni istim temeljnim ka-
zenskim zakonom ter da je nujno potreb-
no, da se gotovi zločini kaznujejo v znišlu
italijanskih zakonov, katera potreba je
občutna predvsem v nekaterih mestih,
kar onemogočuje, da bi se podaljšal rok
vstopa v veljavnost kazenske zakonoda-
je kraljevstva, ki se mora uvesti na vsak
način in izvajati s prvim aprilom leta
1922.

Na drugi strani so v tisku prevodi ka-
zenskih zakonikov v jezikih, ki jih go-
vore narodne manjšine in se bodo v naj-
krajšem času objavili.

Poslanec Šček je posredoval pri mi-
nistriškem predsedniku, pri ministru za
javna dela in pri ministru za notranje za-
deve, ali ne smatrajo za umestno, da bi se
železničarji goriške dežele se posebno od-
škodovali z ozirom na težkoče, v katerih
opravljajo železničarji goriške dežele svo-
jo službo.

Poslanec Šček je prejel pismen odgo-
vor, da niso v splošnem življenski razme-
re v goriški deželi različne od drugih ter
da niso tudi bolj težavne, marveč da se
morajo smatrati v marsikaterem oziru še
za bolj ugodne. Za stanovanje n. pr. je
železničarska uprava poskrbela za pro-
store, v katerih je nastavila približno 100
drušin.

Ne obstojajo krajevni oziri, ki bi na-
rekovali postopanje nasproti žel. osebu v
goriški deželi,

v razmerju do postopanja, ki je v ve-
ljavi v drugih krajih, ki se nahajajo v istih
življenskih pogojih.

Dospele so računice za ljudske šole I.
II. III. in IV. zvezek. Knjižarna Kat. tisk.
društva, Gorica, Montova, hiša.

Za župansko zvezo.

»Volilna furija, ki se je razvila ob ob-
činskih volitvah, je ponehala, volilno oro-
žje - glasovnice - so po večini že v krtovi
deželi; druge volilne listine pa spě spanje
pravilnika, ki je zadostil svoji nalogi - po
občinskih arhivih in s tem povečale kup
spisov, nad katerimi bodo imeli naši mlaj-
ši svojo pozornost - kot mi o njih iz i.
1864.

Napetost med domačimi »strankami«
že v najkrajšem času popolnoma zgine, in
naše ljudstvo zahteva, naj pričemo z res-
nim delovanjem in urejevanjem tako, da
si zasiguramo rešitev naših vitalnih vpra-
šanj.

Prepričan sem, da ljudstvo nas in
postavilo na krmilo občin zato, da ima pra-
vilo, da se nam klanja, ampak posta-
vilo nas je le zato, da bo z vso resnostjo
zahtevalo od nas resnega delovanja in
resnih dejstev.

Ce se ozremo po svojih občinah vidi-
mo, da smo jako nazadovani v teku voj-
ne. To nazadovanje oziroma zastalost,
skušajmo kolikor je le možno popraviti in
sicer z čimprejšnjo rešitvijo vprašanj:
spopolnitve ljudskih šol z kinetijskimi te-
čajji, vodovodno vprašanje i. t. d. More-
biti se bo komu zdela ta smer previsoka
za program občine, toda vidimo, da je pr-
vo naša dolžnost, se zanimati za koristi,
ktere nas tičejo in šele ko bodo drugi uvi-
deli našo potrebo in naše vstrajno delova-
nje v splošen dobrobit, smemo tudi od njih
pričakovati podpore pri reševanju naših in-
teresov.

Toda vsiljuje se marsikomu izmed
nas kočljivo vprašanje: kako naj uboga
po večini zadolžena občina sama reši ta-
ke zadeve.

Načelo rešitve se mi vidi mogoče le
potem skupnega nastopa. Združiti se mo-
ramo v trdno neodjenljivo falango in po-
tem šele smemo pričakovati ugodnih od-
mevov naše klice.

Zato naj bo prva naša skrb, da si
stvarimo, oziroma spopolnimo deželno
župansko zvezo, v kateri se bo osredoto-
čilo vse, kar bo za povzdigo naših delno
in popolno razdejanih občin. Tovariši! na
delo v skupnem nastopu in uspeh nam ne
izostane! — Josip Gerbec.

Dopisi.

— V Medani je praznoval 5-11 t. l.
stari moški cerkveni pevski zbor svojo
25 letnico. Veselo pritrkovanje zvonov
je naznanjalo sosedom, da praznujemo v
Medani izvanredno slovesnost. — Zjutraj
je bila slovesnost v cerkvi — peti sv.
maša z govorom in slovesnim »Te
Deum« — popoldne pa pri veseljem ob-
mitju, kjer so bili zbrani stari in novi
mešani cerkv. pevski zbor in nekaj dru-
gih gostov. Med ubranim prepevanjem
krasnih narodnih pesmic sta nam hitro
minula popoldne in večer. Ob ti priliki je
vesela družba zložila: L 91.05 za siro-
tišče; L 52.— za N. O. S. in okoli L. 45.—
za tukajšnje izobraževalno društvo. Sta-
ri pevski zbor je bil svoj čas najboljši v
Brdih. Njega ustanovitelj in do svoje smrti
in učitelj je bil pok. nepozabni g. nadučit-
elj na Dobrovem Ferdinand Sinčič. Ju-
bilantu kličemo: Na mnoga leta! — Eden
v imenu vseh medancov.

— Iz Šebrelj. Dne 28. januarja t. l. je
našel v reki Idrijci Janez Makuc iz Še-
brelj pogrešenega Urha Bevk iz Ravni.
Bevk se je vračal 30. oktobra 1921 od
veselice iz Šebrelj po noči domov in je
neznano kje mogel zaiti v vodo, kjer se
ga je še le po 3. mescih našlo. Govorilo
se je po Ravneh, da ga je gotovo kdo u-
bil v Šebreljah, to je zelo veliko obreko-
vanje, in upamo, da je sedaj, ko se je
nesreča odkrila, tudi obrekovalcem žal
njih govorenja.

— Bovec. V nedeljo, 12. februarja se
je vršil v Bovcu ustanovni občni zbor
Kmetke in delavske zveze. Občnega
zboru se je udeležilo nad 200 ljudi. Raz-
spravljalo se je na občnem zboru tudi o v-
prašanje vojne odškodnine in vprašanje
elektrifikacije naših vodnih sil. Na ob-
čnem zboru sta govorila dr. Bescenjak in
dr. Bitežnik. V »Kmetko in delavsko
zvezo« se je vpisalo 190 članov. Kmetje,
delavci in obrtniki, uradniki združite se
vsi v Kmetki in delavski zvez.

— Tolmin. V nedeljo, dne 12. febru-
arja se je vršil v Tolminu po sv. maši
sestanek, na katerem je poročal državni
poslanec Šček o gospodarskem in politič-
nem položaju v Italiji. Razpravljal je po-
ljudno o gospodarskih vprašanjih in po-
trebah našega ljudstva. Povdarjal je nu-
jno potrebo, da se ustanovi za Tolmin in
okolico Kmetka in delavska zveza. Se-
stanek je izrazil željo in potrebo, da se
mora vršiti v kratkem v Tolminu ljudski
tabor. Sestanka se je udeležilo do 200
ljudi.

— Kred. Naše vrlo zobraževalno
cruštvo kaže vedno več dejanskega na-
predka. Dosedaj je bilo vse delovanje o-
sredotočeno bolj na notranje delo. Kot
sad tega dela se danes zamoremo ponaša-
ti poleg drugega z lepo dvorano, katera
bo povsem odgovarjala vsem našim za-
htevam. Večinoma se je napravilo vse
s pomočjo naših pridnih fantov in deklet.
Tako imamo v malem Kredu danes dru-
štveno dvorano, kateri ni para na Koba-
riškem. V nedeljo dne 19. t. m. pokažejo
že naši fantje in dekleta na odru svoje
zmožnosti z raznimi pevskimi točkami,
enodejanko »Damoklejev meč« in »Trije
tički« burka v 2 dejanjih. Vabimo vse pri-
jatelje zabave in napredka. Pričetek ob
3. uri. V naši občini je nastopila le nara-
dna stranka. Večino je dobila frakcija:
Kred - Staroselo, manjšino pa frakcija:
Borjana. Šlo se je največ proti absolutiz-
mu zistema bivšega županskega poslo-
vanja. Novi župan je izvoljen Ivan Cen-
čič, iz Staregasela.

— Iz Avbera. Končali smo volitve,
katere nam so zelo po volji. Dobili smo
moža, od katerega se pričakuje resnega
dela in obilo uspeha. Res takega smo že-
leli. Bog blagoslovi njega in njegove de-
lavce; saj imajo tudi obilo dela. le ener-
gičnega g. župana se nam je hotelo. Želi-
mo mu obilo sreče in kličemo mu v po-
zdrav, neutrašeno po začrtani poti do bla-
gostanja!

— Lokovec. Pri nas je letos res huda
zima, mnogo snega in mraz sili ljudem v
kleti, da se je bačil, da bo ves krompir
zmruznil in ga ne bo ne za živež ne za po-
mladno seme. Tudi občinske volitve so se
pri nas dobro izvršile. Za župana je izvo-
ljen Jakob Vončina, posestnik.

— Planina pri Vipavi. (Novi župan).
voljen dne 6. feb., torej isti dan kot novi
papež v Rimu, je gospod Josip Mare, po-
sestnik v Marcih, št. 28. Star je 30 let ter
je prevzel lansko leto lepo posestvo od
svojega očeta z novo popravljeno krasno
hišo vred in v jeseni se je poročil s pridno
nevesto Alojzijo Spodnje-Starešino. V
vojni je bil ranjen na italijanski fronti. Nje-
gov oče je bil večletni odbornik in načelnik
Gozdnega oddelka. Vsa rodovina je bila
vedno vzorno narodna in slovenske
knjige in časniki so bili v nji vedno cenje-
ni domači prijatelji. — Za podžupana je
bil izvoljen gospod Andrej Trbižan, pose-
stnik, p. d. Gornje-Starešino. Svetoval-
ca sta posestnika Josip Kete in Filip Kobal.
Možje, stebri naše narodne autonomije, bi
torej bili; naj se le hitro zasnje župan-
ska »Zveza« za vso Julijsko krajino, ki bo
jim dajala pravo smer in zaslombo.

— Skopo. Pri nas so se vršile volitve
župana, za katerega je izvoljen Ferdinand
Živec. Za podžupana pa Franc Gulič in
Ivan Uršič. Starašine so: Kristijan Živic,
Franc Rupnik, Josip Gulič, Ivan Lavin,
Rudolf Živic, Karl Macarol, Ivan Zlobec,
Milan Zlobec, Pavel Zlobec, Josip Zlo-
bec, Anton Stoka, Anton Colja.

— Pliskovica. Dne 6. febr. so se pri
nas vršile volitve župana. Za župana je
izvoljen soglasno dosedanj župan Leo-
pold Širca, ki je edini iz prejšnjega stare-
šinstva, kajti vsi drugi so mladi posestni-
ki, oziroma štirje obrtniki. Podžupani so:
Alojzij Širca št. 31. Šuc Alojzij št. 54. zi-
dar Rebul, in za Kosovelje pa Štok Do-
minik.

— Iz Medane. Z ozirom na naš zadnji
članek mislijo nekateri, da je g. bivši žu-
pan Zukjati misticiral fiste, da so možje,
ki so nastopili proti njegovi listi, sociali-
sti, odnosno komunisti. Ugotoviti mora-
mo, da »Straža« ni prejela od njega to ne-
sramno poročilo in da se je naš članek o-
bračal na splošno proti takim sredstvom
boja, pa naj bo to Peter ali Pavel; tudi ni
bil dotični članek inspiriran od kakoga
Medanca, ampak je bil spisan pri nas v o-
gorčenju, da se upa kdo na tak način na-
lagati javnost in ne moremo v tem oziru
na članku ničesar spreminiti. Kot danes
čujemo, je g. Zukjati sam prostovoljno
odstopil od županske časti. Toliko, da se
razumemo in da ne bo krivih natolcevanj
ne na eno ne na drugo stran. Ur.

Politika.

— Ministerska kriza. Min. preds. Bo-
nioni je bil odstopil, toda niso mogli sestavi-
ti nove vlade, radi tega je mož zopet o-
stal na krmilu in bo peljal državni voz
dalje.

— Kaos na Reki. Policijsko službo o-
pravljajo na Reki — kakor znano — ita-
lijanski orožniki. Reška vlada pa je orga-
nizirala, predvidevajoč skorajšnji odhod
italijanskih orožnikov z Reke, svojo poli-
cijo, sestavljeno po večini iz domačih lju-
di. Da preprečijo odhod italijanskih oro-
žnikov, so fašisti in druge nacionalistične
stranke sklenile preprečiti poslovanje re-
ške policije. Ko so se pokazali prvi poli-
cijski oddelki v mestu, so jih fašisti, obo-
roženi s puškami in bombami napadli. Po-
zneje so hoteli napasti tudi policijsko po-

slopie, kar pa je bilo preprečeno. Ni pa se
preprečilo razdejanje nekaterih glavnih u-
radov in pretepanje policajev in drugih
meščanov. Ker so policijski agenti areti-
rali tri fašiste, so fašisti razorožili in are-
tirali 6 policajev, katere so držali zaprte,
dokler niso bile izpuščeni v svobodo nji-
hovi aretiranci.

— Vspehi konference nasledstvenih
držav za potne liste. Konferenca za potne
liste, ki so jo sklicale nasledstvene drža-
ve v Gradec, se je končala z dobrimi us-
pehi. Zastopniki Italije, Čehoslovaške,
Ogrske in Nemške Avstrije so podpisali
pogodbo, ki določa razen drugih občutnih
olajšav za potnike in trgovce brezplačno
vidiranje potnih listov za izseljence. Jugo-
slovenski, rumunski in poljski zastopniki
se niso mogli pridružiti tej pogodbi, ker
so jim manjkala potrebna pooblastila, ven-
dar se predvideva, da bodo tudi te drža-
ve v kratkem pristale na ta dogovor. Čas
je že.

— Rumunija je zato, da se Dardanele
internacionalizirajo.

— Stavka v Nemčiji je že končala. Le
odpuščeni uslužbenci so napravili še malo
izgredov.

— Ustava Palestine. Angleška vlada
je predložila pred par dnevi arabskim od-
poslancem iz Palestine, ki se nahajajo se-
daj v Londonu, in obenem tudi zastopni-
kom judovske organizacije načrt ustave
za Palestino.

— Konference v Genovi se bodo ude-
ležile vse povabljene države. Lloyd Ge-
orge je odgovoril v doljni zbornici na to-
zadevno vprašanje, da se bo konferenca
v Genovi otvorila 8. marca in da ni do se-
daj še nobena država odpovedala svoje
udeležbe.

Domače novice.

+ Franc Rojec. — Ravnokar smo
doznali, da je danes ponoči po dolgi in
mučni bolezni v 42. letu preminul v So-
vodnjah Franc Rojec, občinski komi-
sar in ustanovitelj Hranilnice in posojil-
nice. Pokojnik je polubral tolminskega
dekana mons. Ivana Rojca in brat pred
dvema letoma umrlega okr. sodnika Jos.
Rojec. Močno prizadeti družini naše so-
žalje. — Tebi pa, Franci, večni mir in
pokoj!

+ Umrl je v goriški bolnišnici usmi-
ljenih bratov Franc Stres, iz Kobarida v
19. letu svoje starosti. Učil se je za kotla-
rja v Gorici. Bil je priden in dober mlade-
nič. Pogreb je bil v nedeljo popoldne ob
obilni vdeležbi iz kapelice usmiljenih bra-
tov. Naj v miru počiva in večna luč naj
mu sveti!

+ Državljanom Jugoslavije v Italiji.
Rimsko poslaništvo kraljevine Srbov, Hr-
vanov in Slovencev opozarja vse jugoslo-
venske državljane, ki posedujejo ogrske
državne obilicije iz predvojne dobe, na
odredbo, tičejo se pečatenja teh obilicij,
ki je bila izdana pod št. 1683 dne 25. janua-
rja 1922 od glavnega ravnateljstva držav-
nih dolgov v Belgradu. Natančnejša po-
jasnila daje delegacija kraljevine, Srbov,
Hrvatov in Slovencev v Trstu in Zadru.

+ Zakon o nastavljanju in obveznem
zavarovanju proti brezposelnosti, razšir-
jen na nove pokrajine. Uradni list objavlja
kr. odlok z dne 5. t. m., ki uveljavlja za-
kon o nastavljanju in obveznem zavaro-
vanju proti brezposelnosti tudi v novih
pokrajinah. Ta odlok uvaja v nove po-
krajine način socialnega zavarovanja, ki
ga prejšnja zakonodaja ni poznala. Mini-
strstvo za delo in socialno skrb je poobla-
ščeno, da dovoli potrebne predjume de-
lovnemu zavodu v Benetkah, ki bo v smi-
slu tega odloka deloval v novih pokraji-
nah potom že obstoječih zavodov za po-
vspeševanje male obrti.

+ »Gospodarski List«. Uprava »Go-
spodarskega Lista« opozarja vse one, ka-
terim je poslala prvi dve številki na ogled
naj ji pošljejo naročnino ali pa naj list vr-
nejo, da ne bo imela nepotrebnih škod. Tre-
tjo številko dobe samo oni, ki bodo
plačali naročnino. »Gospodarski list« je ze-
lo zanimiv in raznovrsten, zato ga toplo
priporočamo v naročilo.

+ Italijanska banka (Banca d'Italia)
otvori v Tolminu svojo podružnico. Pre-
jeli smo daljši članek, ki ga radi pomanj-
kanja prostora ne moremo priobčiti.

+ Udeležencem socialnega tečaja
Kmetke in delavske zveze. Slike so iz-
gotovljene! Naročite slike in razglednice
pri podpisaneu tajništvu ali pa nepo-
sredno pri g. fotografu Jerkič Antonu
Gorica, Corso Verdi 36. Slike stanejo po
lir 8, razglednice po lir 1.20. Označite v
naročilu, ali želite obe slike, ali samo sli-
ko iz Kostonjevice, ali iz Malega doma
in sliko razglednice. Slike in razglednice
so lepe! — Tajništvo K. in d. zveze, Via
Carducci 4.

+ Pozor vojni oškodovanci! V zad-
njem času se je vrnilo iz begunstva pre-
cej vojni oškodovancev, ki niso še vlo-
žili prošenj za vojno odškodnino. Pri pod-

pisanem tajništvu se je do sedaj zgledalo samo ena revna ženska, zato pozivljamo vse, ki niso še vložili prošnje za vojno odškodnino, da se pisмено ali najbolje ustmeno zgledajo pri podpisaneju tajništva. Rok za vlaganje prošnje je sicer že minul a poskusiti moramo, da rešimo premoženje tudi begunskim družinam, ki so se vrstile v domovino po 31. decembru. Državni poslanci store v tem oziru, kar bo v njihovih močeh! — Tajništvo pol. dr. «Edinost», Via Carducci št. 4.

Požigalci nasadov. Po višinah nad Solkanom pobirajo oddelki delavcev staro železje. Ker je zemlja že precej zarasla z grmičevjem, so se delavci v vrhu, da lažje zagledajo vsak kos železja, spomnili na sredstvo, ki je vse graje vredno. Požigajo namreč pobočja, da zgori še tisto malo grmovja in nasadov, kar ga je po vojni zopet poginilo iz opustošenih tal. Zato se nam nudi večer za večerom prizori razsvetljenih pobočij, ki pričajo o lakomnosti in brezvestnosti teh ljudi. Nekaj so jih bili grozniki sicer v teli in zaprti, a so jih zopet izpustili. Pozivljamo gozdno ravnateljstvo, stražne organe in naša županstva, da ukrepejo vse potrebno, da se tako brezvestno in obče škodljivo početje v bodoče odpravi!

»Mladika« je izšla v svoji prvi številki, v lepi čisto novi opremi na 52 straneh večjega formata kot lansko leto. Nudi obilo zabavnega in poučnega gradiva ter prinaša obilo novih slik. To številko so dobili še vsi naročniki. Kdor lista ne misli naročiti, naj vrne prvo številko zagotovo. List stane 20 L. letno. Vsaka slovenska hiša ga mora imeti!

Nekaterim. Nekateri ljudje nam pošiljajo dopise, ki so popolnoma osebne-ga značaja in jih uredništvo, ki ne pozna domačih razmer vsake vasi in ne osebnih razmer vsake družine, niti ne razume. Takih dopisov ne bomo priobčevali. Prvič je nevarnost, da se list zaplete v kakšno tožbo, ker se dopisnik navadno potuhne, ko je treba trditve dokazati, drugič se nam zdi tako zahrbtno rovanje tako nevyredno vsakega poštenega človeka, da odkrito dvomimo o dobrih nameni dopisnika. Le stvari, ki zadevajo obči blagor družbe ali naroda, nas morejo zanimati, le te bomo priobčevali. Toliko v truden napotek vsem našim cenjenim dopisnikom.

Jugoslavija.

i. Pasivna rezistenca. Na železnicah na Hrvaškem so začeli s pasivno rezistenco.

i. V Bosni so taki snežni zameti, da so železniške zveze pretrgane. Sarajevo je bilo nekaj časa brez vsakih zvez z zunanjim svetom.

i. Enoten nastop male entente v Genovi. Zastopniki male entente se snidejo najbrž v Beogradu, da se pogovoré o enotnem nastopu na konferenci v Genovi.

i. Jugoslovenska vlada in vzdrževanje Karla Habsburga in njegove družine. Angleška vlada je prejela od belgrajske vlade noto glede stroškov za vzdrževanje bivšega avstrijskega cesarja in njegovega nadziranje. Nota pravi, da se vlada pripravlja sodelovati pri plačanju civilne liste bivšega cesarja Karla, toda pod pogojem, da sodelujejo pri plačanju te liste tudi zavezniki, ki so tudi prizadeti pri tem da se ne vrne več v Evropo motit svetovni mir.

i. Sneg v Beogradu. Tam že par dni neprestano sneži. Promet v mestu je popolnoma ustavljen. Kmetje ne donesajo živeža na trg. Ustavljeno je tudi vse delo v državnih delavnicah. Na kolodvor ne prihaja noben vlak. V predmestjih so se podrele nekatere hiše vsled težkega snega.

i. Pogajanja z Italijo. — Sklep trgovske pogodbe. Jugoslovenski poslanik v Rimu g. Antonijevič je došel v Beograd. Dolgo je konferiral z ministrom za zunanje stvari dr. Ninčičem. V informiranih krogih trdijo, da pe prihod g. Antonijeviča v zvezi z nadaljevanjem pogajanj, da se likvidirajo nerešena vprašanja med Jugoslavijo in Italijo. Smatrajo, da je italijanska vlada sedaj pripravljena povoljno rešiti vsa sporna vprašanja. Med drugim Italija v kratkem izprazni tretjo ceno v Dalmaciji. V Beogradu pričakuje prihoda italijanske delegacije, ki bo nadaljevala pogajanja za sklep trgovske pogodbe.

Po svetu.

s. Slavnostno kronanje papeža. Dne 12. t. m. se je izvršil v stolni cerkvi sv. Petra slavnostni obred kronanja papeža Pija XI. Vatikanska tiskarna je natiskala za to slavnost 45.000 vstopnic, ampak navedenih ljudstva je bil ogromen.

Kmalu po 9. in pol je prišel papež v spremljstvu kardinalov v stolno cerkev.

odkoder se je podal v kapelo sv. Sakramenta. Srebrne trobente so naznanjale njegov prihod velikanski množici ljudstva, ki je papeža prisrčno pozdravljala. Po slavnostnem sprevedu po stolni cerkvi, katerega so se udeležili vsi visoki cerkveni dostojanstveniki in po obredu se je papež prikazal na balkonu sv. Petra in dal od tu velikanski množici ljudstva, ki je čakala na trgu pred cerkvijo od prvih jutranjih ur, svoj najvišji blagoslov.

s. Posledice zime v severni Evropi. Mraz je v severni Evropi še dalje zelo hud. Ledolomne ladje delajo noč in dan pri čiščenju pristanišč, ki so povsod zamrzla. Enak mraz razsaja tudi v drugih severnih državah. V Kopenhagnu, glavnemu mestu Danske, so oblastva v velikih skrbih radi preskrbovanja mesta z živim. Veliko parnikov je obtičalo v zamrzlem Kategatu. Med temi parniki jih je kakih 10, ki so vozili premog. Južni del norveškega obrežja je obdan z ledom. Norveško in Dansko veže v sedanjem hipu le vzek kanal z ledenima bregoma.

Tone in Jože.

Tone: O lej ga, lej ga, zdej sm te pa nkrat dabi. Starga prijatla sua bla, ma slabe reči sm slišu ad tebe.

Jože: Hadu s me prjeu. Zdej pa kar pabej, ki jemaš z mana. Jest sm Ovčev nave sorte an poznam mala špasu.

Tone: Mene je prabu Bregarju dohtar, de s se ti zapisu lajska leta h kamunistam. Pabéj pa pravice, al s se res, al se nis?

Jože: Lan sm se sebi de zapisu, k sa prabli, de bada usi kamunisti živil ad kamuna. Litas mi žepan pa še moke ni teu dat na upajne. Duakrat sm biu u Garic pr paslancu Tintarju, pa m' je kar s prstam skuz urata pakazu. Jest sm se pa ad zad patuku an sm reku: Tejšn poslanc sm lajna tud jest, kaker s ti. Ad zdej naprej sm se pa zapisu h ta pravim.

Tone: Bejn, keri pa sa ta prav? Pr nas jemama n'ga žapana, k ga je sam zluži skozi megla prnesu. Ina aštarije an apalda. Če na piješ, t' ne da tabaka, an če na kadiš, t' da pa telšna plača, de jema narmanj 30 imen, zam k 'je bla že 30 krat krščena. Če na bougaš, dabiš ta trejče sorta moka.

Jože: Hejte Jože, ti s pa kample, kakr zamurc, k' je u voda skaču, pa se ni neč zmaču.

Tone: Za tu-le ni treba bit abedn kample. Če ki slišiš an bereš, dabiš ti aprte ači an uha. Bejn, a biš pa ti še ki novga?

Jože: A seveda neki vim. Sm slišu, de je u Tmiju zmagala naša strajnika, an de je tam žepan an mlad gaspu, k' je štadiran, pa useglih nima špiglu. Vid pa belj deleč, kakr usi prd njim, čeglih sa nasilj špigle. Je pa salamenška naš člebek an prabje, de bo tku urihitu, de bo use prou.

Tone: Sej viš, kaku je blu lajska leta, k je tminsk žepan daju za pit tistem lumpem, k' su htel Tmiju nest dal u Kalabrije. Sam Buh je tega prnesu. Kaku je pa drgod?

Jože: Ta teden sm biu dele u Garic an je biu dele pr Jelenu an Garicjan (gbišna de je pek) an je prabu, de k' je u nedejle šou čez Traunk, je nazarejska lepu zvanila: Bum - bum - bum — Kdu je umru? Papeš. Buh mu dej bečn mir an pakoj. — Druj dan jutra je zvanila pa glih narobe: Bom - bič, bom - bič, bom - bič — Kdu je pa dans umru? Adn ta starih Bejnškarju, sa rekli, k' je biu že kaj let žepan u Garic. Jest sm se pa tud takrt prkrižu, kakr de b' šla hadaba mimu mene, an sm reku, kakr sm u cirkvi slišu: Requieskat in pace. Amen.

Mnogo graditva smo morali odložiti za prih. številko. Dopisniki naj oprosté!

Društva.

d. »Narodna čitalnica« pri Sv. Luciji ob Soči vprizori v nedeljo, dne 19. t. m. ob 4. uri popoldne v dvorani gostilne »Mikuž« narodno igro v štirih dejanjih »Divji lovec«. Med pavzami svira tamburaški odsek »Kmetke čitalnice« iz Podmelca. Po vprizoritvi ples, šaljiva pošta itd. K obilni udeležbi vljudno vabi — Odbor.

d. Pevsko in bralno društvo »Sloga« v Jagerščah priredi svojo prvo veselico v nedeljo 19. februarja ob 3. pop. v prostorih g. Ivana Tušar z zelo zanimivim vspeedom. K obilni udeležbi vljudno vabijo — prireditelji.

d. Razvaline življenja. Goriška slov. Omladina (dramatični krožek) priredi v soboto, dne 18. februarja v dvorani v »Trgovskem domu« »Razvalina življenja« ljudsko dramo v treh dejanjih, spisal: F. S. Finžgar. Pričetek točno ob 20. uri. Vstop dovoljen le z vabilom. Kdor bi slučajno vabila ne prejel, naj se zgłosi pri odboru, ali pa na dan predstave pri blagajni. Vabimo k obilni udeležbi.

Pisatelj Finžgar je znan širšemu občinstvu že iz svojih prvih del, ki so jih igrali že po vseh naših vaseh — po lepem igrokazu »Divji lovec«, ki je gotovo najbolj slovenska igra, po lepi, današnjim razmeram se prilagodujoči »Naši krvi« in po poučni in tragični »Verigi«, ki osvetljuje enega starih grehov našega ljudstva z žarko lučico. Najnovejša njegova igra je »Razvalina življenja«, v kateri je segel Finžgar na dno enega najtežjih problemov — moralne padlosti v družini in njegove posledice. Finžgar je gotovo naš najbolj popularen dramatik, ki ga lahko razume vsakdo in ki seže vsakomur do sica. Že dejstvo, da ga igrajo vedno in povsod, ga dovolj topla priporoča.

d. Bralno društvo »Čitalnica« na Ponikvah priredi dne 19. febr. v prostorih g. Ivana Kranjc javno veselico s petjem deklamacijami in igrami. Začetek točno ob 3. uri popoldne. K obilni udeležbi vabi odbor.

d. Pevsko izobraževalno društvo »Prešeren« v Št. Petru pri Gorici. Čul sem glas, da sedaj v zadnjem času tisto društvo, katero je bilo vedno v vseh ozirih na prvem mestu, spi spanje pravičnega. Kličem odboru gorimenovanega društva, da se že enkrat zdrami in naj pokaže, da Sempeter ni zaspan in odborniki naj pokažejo, da niso strahopetni pred nekaterimi osebami. — Prešernovci na plan!

— Miren pri Gorici. Naše »Slov izobr. dr.« priredi v nedeljo dne 19. t. m. ob 4. uri popoldne svojo predpustno veselico. Vrši se v prostorih g. Romana Faganellija pri Grabcu. Na vspeodu so: Dr. Česnikova šaloigra »Pogodba«, petje domačega zbora, tamburanje — nastopi prvokrat tudi deklški tamburaški zbor — in šaljivi prizori. Zabava obeta biti zelo živahna, in zabavna, zato pridite vsi. Vabimo tudi sosede!

d. Bralno in pev. društvo »Ozeljan« v Ozeljanu priredi dne 26. t. m. ob 3. uri popol. javno veselico v prostorih Štefana Špacapan. Na vspeodu je petje, igra »Moč uniforme« v treh dejanjih. Svira goriški orkester. K obilni udeležbi vljudno vabi — Odbor.

d. Prostovoljno gasilno društvo v Čepovanu priredi v nedeljo dne 19. februarja veselico v prostorih g. Frančiške Kofol (na Ravani). K obilni udeležbi vabi odbor!

Koledar.

Februar, 28 dni.

19. Nedelja: 2 pred pep. Julijan, sp. (O sejalcu in semenu).
 20. Ponedeljek: Elevterij, šk., muč.; Evharij, šk.
 21. Torek: Maksimilijan, šk.; Eleonora, kralj.
 22. Sreda: Stol sv. Petra v Antiohiji.
 23. Četrtek: Peter Damijan, šk.; Romana, dev.
 24. Petek: Matija, apostol.
 25. Sobota: Valburga, sp.; Viktorin, muč.
- Dne 19 izhaja solnce ob 6 uri 58 min., a zahaja ob 5. uri in 32 min.
Dne 18. zadnji krajec ob 7. uri 18 min. zvečer.

s. Pismo iz Amerike. Iz nekega pisma, ki je prišlo iz Amerike, posnemamo, da vladajo tam skrajno slabe delavske razmere. Samo v Njujorku je brez dela 330.000 ljudi. Ti niti svojih družin ne morejo več preživljati. Kapitalisti pa se tem revežem samo smejejo, ko imajo polne žepe in jim ni mari, če delavec danes umira od lakote.

Darovi.

Dobrodelnost. — Za Slov. sirotišče: Črniče 100 L, Marijin vrtec v Črničah 6 L, čg. Alfonz Berbuč 10 L, udeležniki tečaja Kmetko - delavske zveze nabrali za obloko nese sirote 105 L 10 st.

Bog poplačaj stotero!

Pri volitvi župana v Števerjanu nabrali 175 L 15 st. Marijina družba v Solkanu dobiček božičnih vselc 166 L.

Za slovenske sirote. — Dobre slovenske družine, ki bi utegnile sprejeti kakšno siroto, naj se blagovoljno oglašijo pri vodstvu »Slov. sirotišča« v Gorici.

Dobrodelnost. — Za slov. sirotišče so nabrali ob izvolitvi župana g. Antona Mikuža pri Sv. Luciji 180 L, mesto v enca na grob rajn. Venceslava Šuca darujejo Judita, Marija in Martin 30 L, čisti dobiček otroške veselice v Medani 22 L 20 st., ob 25 letnici moškega cerkvenega pevskega zbora v Medani nabrali jubilariti 91 L 5 st. (za Narodni obr. sklad 52 L in za tamošnje izobr. društvo 45 L), čisti dobiček veselice kanalske čitalnice zadnji dan leta 380 L, pri izvolitvi župana v Šmarjah nabral g. podžupan Franc Poljšak na predlog g. podžupana Edvarda Samec med obč. svetovalci Lir 53.

Za pogorelo družino Bitežnik daruje g. udova N. N. v Gorici 15 L. — Hvala!

Prodaja. V Podberjah pri Št. Vidu nad Vipavo je na prodaj posestvo Schiwitzhoffen obstoječe iz hiše, stranskih poslopij ter lepih zemljišč. Ponudbe sprejema notar Čibej v Gorici.

Mizarski stroji nemškega sistema, več motorjev in drugo mizarsko orodje je na prodaj po zelo ugodni ceni. Naslov pri uravi »Straže«.

Služkinjo oziroma natakario, ki govori tudi italijansko sprejme takoj restavracija 54 v Tolminu.

PODRUŽNICA Ljubljanske kreditne banke :: V GORICI, ::

Corso Verdi „Trgovski Dom.“

**** Telefon št. 50. ****

Brzjavni naslov:
Ljubljanska banka.

Delniška glavica
3 HS kron

CENTRALA:

Rezerva SHS
kron

50 MILIJONOV.

LJUBLJANA.

45 MILIJONOV.

PODRUŽNICE: Brežice, Borovlje, Celovec, Celje,
Maribor, Ptuj, Sarajevo, Split, Trst.

Obrestuje vloge na knjižice po 4%. Na daljšo odpoved vezane vloge po dogovoru.

Nakup in prodaja vsakovrstnega tujega denarja. — Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle najkulantnejše.

Uradne ure za občinstvo 8½—12 in od 3—5.

Ob sobotah popoldne, ob nedeljah in praznikih se ne uraduje.

Zahvala.

Prilikom nenadomestne zgube, katera je zadela tolminsko župnijo s smrtjo našega priljubljenega č. g. kaplana in kateheta

Franciška Kandusa

izrazili so Tolminci svoje sočutje in spoštovanje do pokojnika posebno z velikansko vdeležbo pri pogrebu. Zato se vsem iz srca zahvaljujemo. — Posebej pa se zahvaljujemo blagorodnemu g. civilnemu komisarju komendatorju G. Giordanu, vsem gg. uradnikom, tolminskemu županstvu, učiteljstvu, vsem šolam, splošno vsem, ki so počastili predragega ranjkega.

Javna zahvala tudi gosp. dr. Alfonzu Serjun, za njegovo požrtvovalnost in skrb, da bi rešil pokojnemu predrago življenje.

V TOLMINU, dne 9. februarja 1922.

Alojzij Kodermac,
kaplan.

Mons. Ivan Rojec,
župnik-dekan.

Zahvala.

Globoko ginjeni vsled mnogih dokazov srčnega sočutja o nepričakovani smrti našega sina in brata

Ivana Pipanovega

se vsem iskreno zahvaljujemo. Posebej se še zahvaljujemo vsem sosedom, ki so našemu ljubemu Ivanu pomagali v bolezni in smrti. Konečno srčna hvala vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so v tako veličastnem številu spremili ranjkega k zadnjemu počitku, kakor tudi domačemu pevskega zboru za ganljive žalostinke in dekletom za lepe vence.

PLANINA PRI VIPAVI, dne 3. februarja 1922.

Žalujoči ostali.

ZAHVALA.

Prisrčna hvala vsem, ki so nam ob smrti našega nepozabnega

VENCILJA

lajšali žalost in v tako hudem mrazu prihiteli spremili ljubega pokojnika k zadnjemu počitku. Zahvaljujemo se na tem mestu vsem Goričanom, ki so ga spremljali na poti v domačo zemljo posebno pa pevskega zboru „Gor. Omladine“ za lepo petje, 7 in 8 gimn. razredu ter g. profesorju KLENOVAR-ju in sošolcu pokojnika g. JAKINU za poveljni govor. Enako se zahvaljujemo preč. duhovščini, šolskemu vodstvu iz Biljane, pevskega zboru iz Medane in iz Biljane obema godbama, preč. g. dekanu Lud. KU-MARJU in g. Vilgota ŠFILIGOJ za nagrobne govore, fantom in dekletom, ki so s tako vneto skrbjo za lep pogreb in vsem darovateljem vencev in cvetja.

Najsrdnejša hvala pa cenjeni družini g. A. SIMSIČ iz Gorice in cenjeni družini ŠFILIGOJ na Dobrovi za požrtvovalno pomoč in ljubezen, ki so jo pokazali do dragega ranjkega. Bog plačaj!

DOBROVO, 8 feb. 1922.

Zalujoča družina ŠUC.

Zahvala.

Vsem, ki so povodom smrti naše predrage

Berte Kreševce

na katerisibodi način blažili našo bol, bodi izrečena najlepša zahvala.

Posebno se zahvaljujemo preč. duhovščini, darovalcem vencev, vsem onim, ki so v zadnjih njenih urah stali ob strani in jo tolažili, kakor tudi vsem ostalim, ki so se v tako obilnem številu udeležili pogreba in s tem izkazali pokojnici zadnjo čast.

GORICA, dne 10. februarja 1922.

ŽALUJOČI OSTALI.

Zahvala.

Grozno prizadeti vsled nenadne izgube našega nepozabnega

JOSIPA

izrekamo prisrčno zahvalo vsem znancem in prijateljem, ki so se udeležili pogreba pevcem in njih pevovodju preč. g. misijonarju PIRCU za ginljivo petje, ter vsem, ki so nam na en ali drugi način izrazili svoje sožalje na tako bridki izgubi.

Vsem Bog plačaj!

V RUPI, dne 12/2-22.

Razžaloščena družina OŽBOT.

Zobotehnični Ambulatorij Rudolf Koll

odlikovan z največjimi priznanji na Dunaju, v Parizu, Londonu, Gorici, Vidmu, St. Louis.

Semeniška ulica 3. 1. **GORICA** Semeniška ulica 3. 1.
Sprejema od 9—12 in od 14—17.

ZAHVALA.

Ob nenadomestni izgubi naše preblage soproge, matere in stare matere

Marije Pavlin

gostilničarke

se tem potom prisrčno zahvalujemo preč. duhovščini, sorodnikom, prijateljem in znancem ter vsem, ki so se v tako obilnem številu udeležili pogreba predrage pokojnice.

Gorica, dne 12. februarja 1922.

Žalujoči: Josip, soproga,

Alojzij, sin. Marija in Jožefa (odsotna) hčeri.

Vabilo na občni zbor

«KMEČKO DELAVSKE HRANILNICE
IN POSOJILNICE» NA LOKVAH,

registrirane zadruge z neomejeno zavezo, ki se bo vršil dne 5. marca t. l. ob 11 h dopoldne (po maši) v župnišču. Dnevni red: 1.) Potrjenje računov za l. 1914-1921. 2.) Volitev načelnstva in nadzorstva. 3.) Slučajnosti.

ODEBOR.

Teod. Hribar (nasl.) - Gorica Corso Verdi 32 (hiša Centr. Posojilnica)

Velika zaloga češkega platna iz znane tovarne **Regenkart & Rymann**, vsakovrstno blago za poročence, kakor tudi velika izbira moškega in ženskega sukna.

Blago solidno!

Cene zmerne!

Josip Kerševani

mehanik in puškar

v Gorici, Stolni trg 9, desno.

Zaloga raznih šivalnih in kmetijskih strojev, dvokoles, pušk in samokresov, ter vseh posameznih delov, spadajočih v mehanično in puškarsko stroko. Strokovni, brezplačen pouk v umetnem vezanju in krpanju.

Lastna delavnica in popravilnica, Stolni trg 5, Poniklanje in lakiranje v vsaki barvi.

Priporočam vsakemu Original Mundlos šivalne stroje, ker so najbolj zanesljivi, za te jamčim 15 let.

Nevesie pozor!

Na domačo
tvrdo

Neveste pozor!

Andrej Maurič

GORICA ul. Carducci št. 11 (prej GOSPOSKA ul.)

Velika zaloga manufakturnega blaga, volne, žime, bombaža, zmeti.

Ravno došla velika množina moškega in ženskega sukna, in raznovrstnega perila, kakor tudi svile.

Postrežba tolna in solidna!

Knjigarna Kat. Tisk. Društva Gorica, Via Carducci 2.

NA DEBELO!

Šolski zvezki
(Spisovnice lepopisnice)

Risanke,
Pisemski papir
(v veliki izbi)

Papir uradni, trgovski ovojni itd.

Cigaretni papir
Excelsior, Abadie, Oleschan Union
za večje množine poseben popust.

Cene konkurenčne

**Knjigarna Katol. Tisk. Društva
Gorica, Montova hiša.**

NA DROBNO!

Peresa, črnilo, svinčniki
v veliki izbi

Rožni venci, nabožne slike

Tiskovine za cerkvena oskrbnikstva
in županstva

Tuš, barve, risarski papir, pro-
zorni papir Lichtpanspapir

Trgovske (poslovne) knjige (glavne,
pomožne blagajniške knjige itd.